

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/72/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511210748
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3511210748.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného P. K. C. K., s.r.o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom v A., U. X proti odporcovi W. S., bytom N. A. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu A., A., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného S. R., s.r.o., A., IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 2.892,45 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/129/2012-40 zo dňa 31. októbra 2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi zmeňuje tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 285,22 eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka S. R., s.r.o. č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 23,10 eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka S. R., s.r.o. č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh v sume 168,87 eur cestou Daňového úradu v Bratislave navrhovateľovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 15.11.2011 domáhal, aby súd odporcu zaviazal k zaplateniu sumy 2.892,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 2.168,12 eur od 09.12.2006 do zaplatenia a náhrady trov konania na zaplatenom súdnom poplatku vo výške 173,50 eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 427,02 eur. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.05.2012 vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu B. združenie Y., kde vzniesol námietku premlčania. Podaním zo dňa 22.10.2012 zoberal navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť, pričom navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Žiadal o vrátenie súdneho poplatku. Uviedol, že konanie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne. Namietal úkon právnej služby vedľajšieho účastníka - prevzatie a príprava, nakoľko nie je zrejmé, akým spôsobom sa oboznámil so spisovým materiálom. Súd poukázal na znenia ust. § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. Súd konanie v súlade s citovaným ustanovením, s poukazom na dispozičné oprávnenie navrhovateľa v predmetnom konaní, zastavil. K späťvzatiu návrhu nebol potrebný súhlas odporcu, vedľajšieho účastníka a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vychádzajúc z ustanovenia § 96 ods. 3 O.s.p. Súd citoval § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V danom prípade zaplatil navrhovateľ súdny poplatok vo výške 173,50 eur. Vzhľadom k tomu, že k späťvzatiu návrhu došlo pred prvým pojednávaním, má dôjsť k vráteniu súdneho poplatku vo výške 168,87 Eur (t. j. kráteného o 1 % Eur). Poplatok bude vrátený príslušným daňovým úradom. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods.

2 veta prvá O.s.p, nakoľko navrhovateľ vzal svoj návrh späť bez zavinenia odporcu, a teda z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania. Na základe vyššie uvedeného by patrila náhrada trov konania odporcovi vo výške, ktoré v konaní účelne vynaložil na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva, avšak nakoľko si odporca trovy konania neuplatnil, resp. mu žiadne trovy konania nevznikli, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia pre ich neúčelnosť. I keď je kritérium účelnosti vynaložených trov obsiahnuté iba v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., nevzťahujúc sa na prípad zastavenia konania, je potrebné toto kritérium považovať za princíp pri náhrade trov konania v ktoromkoľvek prípade náhrady trov, upravenom O.s.p. Pripustenie náhrady aj neúčelne vynaložených trov konania v ostatných prípadoch (teda okrem náhrady podľa § 142 O.s.p.) by bolo v priamom rozpore so zásadami občianskoprávneho súdneho konania (spravodlivosť, zákaz zneužitia práva, hospodárnosť). Súd sa úplne nestotožňuje s názorom, vyskytujúcim sa v obdobných prípadoch, že združenie vystupujúce na ochranu práv spotrebiteľa by z povahy svojho predmetu činnosti nemalo v konaniach vystupovať prostredníctvom právneho zástupcu a malo by byť schopné práva spotrebiteľov hájiť samo. Tak ako nemožno vylúčiť právne zastúpenie osôb s právnickým vzdelaním, alebo dokonca osôb, vykonávajúcich priamo právnické povolania, nemožno právne zastúpenie odoprieť ani združeniu, i keď samo má ochranu práv ako predmet svojej činnosti. Z povahy účelu združenia na ochranu spotrebiteľa je však oprávnené od takéhoto združenia istú mieru vlastného vystupovania v súdnom konaní požadovať, pretože práve súdne konanie je jedným zo základných priestorov realizácie ochrany spotrebiteľa. Dôležité je, aby úkony právnej pomoci mali skutočne vo vzťahu k združeniu tento charakter, teda charakter právnej pomoci, a nie iba charakter administratívnych úkonov, ktoré by malo z povahy svojej existencie zabezpečiť práve združenie samo. Je totiž rozdiel, ak združenie využije služby právnej pomoci v prípade individuálne sa vyskytujúcich zložitejších právnych otázok, ktoré nie sú pri ochrane spotrebiteľa výnimočné, alebo využije kvalifikovanú právnu pomoc iba na to, aby za združenie urobila všeobecné jednotné podanie s vymenenou identifikáciou konania a odporcu do stoviek konaní. V druhom prípade sa totiž činnosť združenia obmedzuje iba na udelenie plnej moci, čo zďaleka nenapĺňa účel jeho zriadenia a existencie. Keďže vedľajší účastník žiada náhradu trov konania, je zrejmé, že za právnu pomoc svojho zástupcu zaplatil alebo sa zaviazal zaplatiť. Ako za právnu pomoc však zaplatil za podanie návrhu na svoj vstup do konania, ktorý neobsahoval okrem všeobecne konštatovanej námietky premlčania žiadne iné relevantné vyjadrenie, a z ktorého je dokonca zrejmé, že právny zástupca vedľajšieho účastníka nemá ani len základné informácie o konaní, do ktorého jeho klient vstupuje. Takýto úkon nemožno vo vzťahu k združeniu považovať za kvalifikovanú právnu pomoc, a jedná sa iba o administratívny úkon s minimálnym právnym obsahom (samotný návrh na vstup a všeobecná námietka premlčania), ktorý mohlo a malo z povahy svojho predmetu činnosti zabezpečiť združenie samo. Pokiaľ tak neurobilo, boli náklady na zabezpečenie tohto úkonu vynaložené advokátovi neúčelne vynaloženými nákladmi združenia a ich náhrada v rámci náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepatrí. Pretože neboli účelné trovy vedľajšieho účastníka vynaložené na právne zastúpenie pri samotnom úkone vstupu do konania, neboli účelné ani trovy za prevzatie zastúpenia, potrebné pre vstup do konania prostredníctvom právneho zástupcu. Nedostatok účelnosti prvej porady s klientom, ktorá sa uhradza spolu s prevzatím zastúpenia, je zrejmy zo samotného obsahu podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Pre absenciu základných informácií o konaní nemohla prvá porada mať žiadny obsah (ak vôbec prebehla), a pokiaľ by na takýto úkon "právnej pomoci" vedľajší účastník vynaložil prostriedky, ktoré žiada nahradit ako trovy konania, je bezúčelnosť takýchto trov vedľajšieho účastníka úplne zjavná. Vzhľadom na uvedené nepovažoval súd v tomto prípade trovy vynaložené vedľajším účastníkom na právne zastúpenie za potrebné pre účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, a ich náhradu mu preto nepriznal. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v prípade, kedy je účastníkom konania napr. advokát, je u neho namiesto náhrady trov aj za využitie právnej pomoci, ktorú by si mohol zabezpečiť sám. Na rozdiel od združenia na ochranu práv spotrebiteľov nerealizuje totiž advokát účasťou v konaní činnosť, ktorú by priamo od neho bolo možno z povahy veci požadovať, tak ako to z povahy účelu samotnej existencie možno požadovať od združenia na ochranu spotrebiteľov.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že mu prizná náhradu trov prvostupňového konania a uplatnil si i trovy odvolacieho konania 105,77 Eur. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Aplikácia § 142 ods. 1 O.s.p. súdom prvého stupňa na danú vec je nesprávna. Argumentáciu súdu považoval za svojvoľnú a tendenčnú. Súd mal podľa jeho názoru na vec aplikovať § 146 ods. 2 O.s.p. a zistiť, či

návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim neodôvodnene podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Mal uložiť navrhovateľovi povinnosť nahradiť mu trovy konania, pretože procesne zavinil zastavenie konania späťvzatím návrhu, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom mu vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom. Výklad, ktorý by z práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, odporuje zákonom SR i predpisom EÚ. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka deklaruje i rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, z ktorého citoval. V prípade pochybností odvolacieho súdu navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, týkajúcich sa práva na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu práv spotrebiteľov.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 76,10 eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Zastával názor, že takýto vedľajší účastník musí byť sám, z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc v súdnom konaní. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 z.č. 250/2007 Z.z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co 26/2012 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co 164/2012. Citoval z dôvodovej správy k z.č. 384/2008 Z.z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co 91/2012. V zmysle uvedeného zastáva názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.16Co 100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. K návrhu vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky uviedol, že tento návrh je nedôvodný, a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Ak však súd zastavuje konanie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania zisťuje, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zastavenie konania po späťvzatí návrhu, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom návrh bol podaný dôvodne, zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, či odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha, a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa zase môže spočívať v tom, že podal návrh napríklad napriek tomu, že dlh bol splnený, a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu, alebo

v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa návrhom domáhal, prípadne z iných dôvodov.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplata 2.892,45 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 22.10.2012, vzal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť a navrhol, aby súd konanie zastavil. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že dôvodom zastavenia konania voči odporcovi bolo späťvzatie návrhu, pričom navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť bez toho, že by odporca splnil to, čoho sa podaným návrhom voči nemu domáhal. Preto v zmysle ust. § 146 ods. 2 vetá prvá O.s.p. je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Odporcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich súd prvého stupňa nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, pretože pomoc právneho zástupcu z radov advokátov nepovažoval za účelné uplatnenie alebo bránenie práva z dôvodu, že už z podstaty združenia na ochranu spotrebiteľa vyplýva, že je schopné poskytovať právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach spotrebiteľom samostatne. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2.

Preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Náhrada trov konania vedľajšieho účastníka pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej výške 285,22 eur. V danej veci sa navrhovateľ podaným návrhom proti odporcovi domáhal zaplata 2.892,45 eur s príslušenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa určuje len z istiny /nie z príslušenstva/ a podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinne v čase vykonania úkonov právnych služieb /rok 2012/ predstavuje 111,21 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal 2 úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhlášky) a vyjadrenie k žalobnému návrhu (§ 14 ods. 1 písm. b/ cit. vyhlášky), za ktoré mu patrí tarifná odmena v celkovej výške 222,42 eur. Podľa ust. § 16 ods. 3 cit. vyhlášky patrí právnenmu zástupcovi vedľajšieho účastníka aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 2 x 7,63 eur, t.j. spolu vo výške 15,26 eur. Vzhľadom k tomu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvýšila sa odmena a náhrady vo výške 237,68 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhlášky o 20 % DPH, t.j. o sumu 47,54 eur. Trovy právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa tak spolu predstavujú sumu vo výške 285,22 eur.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 3, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 23,10 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 285,22 Eur, predstavujúca náhradu trov konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 23,24 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t.j. 11,62 Eur za podanie odvolania dňa 18.12.2012, režijný paušál 7,63 Eur + 20 % DPH z odmeny a náhrad, t. j. 3,85 eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 23,10 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.